

Olje- og energidepartementet
Einar Gerhardsens plass 1
postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Oslo, 16.01.2009

Konsekvensutredning for Goliat, PL 229

Høringsuttalelse fra Greenpeace

Goliat-funnet ligger i et område regjeringen selv har definert som særlig sårbart og verdifullt (St.meld 8 2005-2006). Verden har allerede funnet mer fossile ressurser enn vi noensinne kan forbrenne ute å ødelegge klimaet. Greenpeace mener hensynet til klima og miljø tilsier at prosjektet ikke kan bygges ut, og at omfattende kunnskapshull gjør at føre var-prinsippet må legges til grunn.

En rekke aktører har forsøkt å skape inntrykk av at Norge er pålagt gjennom Petroleumsloven å tillate at Eni skal få lov til å bygge ut Goliatfeltet. Dette stemmer ikke.

Det eneste Eni sin utvinningstillatelse etter Petroleumslovens § 3-3 tredje ledd pålegger regjeringen, er at Eni sin enerett til eventuell produksjon av olje fra feltet ikke blir overført til andre selskaper, og at en eventuell søknad om utbygging og drift iht. petroleumslovens § 4-2 blir behandlet på en forsvarlig måte i henhold til petroleumsloven og alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper.

Den politiske og miljømessige usikkerheten rundt Goliatfeltet har blitt presisert en rekke ganger, blant annet gjennom Petroleumsmeldingen i 2004, i god tid før Enis siste boring.

Dette betyr at Regjeringen rettslig står mye friere til å nekte produksjon av olje fra Goliatfeltet av hensyn til miljøets sårbarhet eller andre forhold etter en helhetlig vurdering av eventuelle framtidige søknader om utvinning og drift fra Eni enn det inntrykket som ofte er skapt gjennom media.

Ved å la Eni fremme sin utbyggingssøknad, har regjeringen nå gjort sitt. Basert på den miljømessige risikoen som fortsatt er tilstede, sammen med den økte erkjennelsen av et betydelig klimaproblem, bør regjeringen nå avslå søknaden om utbygging og drift.

Naturressurser

Bunnfaunaen i Barentshavet er lite undersøkt. MAREANO-prosjektet som ble startet i 2006 skal kartlegge det biologiske mangfoldet i Barentshavet (<http://www.mareano.no>). MAREANOs arbeid er kommet relativt kort, og dette svekker kunnskapsgrunnlaget i konsekvensutredningen. MAREANO må ferdigstilles og resultatene vurderes før oljevirkosomhet kan være aktuelt på Goliat.

Innenfor Goliats influensområde ligger Lophavet, som huser flere dype korallrev og flere naturtyper med særegne kvaliteter (HI og NINA). Lophavet er foreslått som marint verneområde, og oljevirkosomhet vil undergrave hensikten med et eventuelt vern. Prosessen rundt verneplanen må ferdigstilles, før det kan tas stilling til oljevirkosomhet på Goliat. Det samme gjelder flere viktige sjøfuglområder, blant annet Gjersværestappan.

Innenfor interesseområdet til Goliat er det registrert flere MOB-A og MOB-B områder (Akvaplan). MOB-modellen angir et områdes verdier og dets sårbarhet overfor oljesøl, rangert fra A til E, der A er høyest prioritert.

Beredskap

Barentshavet er preget av lave temperaturer, mørke, ising, tåke og svært skiftende værforhold. Dette vanskeliggjør effektiv oljevernberedskap på Goliat (Sintef 2003). Ved oljevirkosomhet på Goliat på det stilles krav til en oljevernberedskap hvor mekanisk oppsamling på sjø fungerer også over 3.5 meters bølgehøyde. En forutsetning for eventuell oljevirkosomhet på Goliat må være en 100% fungerende oljevernberedskap, hele året, uansett værforhold. Dette er ikke oppnådd.

Greenpeace reagerer på at Det Norske Veritas' nye MIRA-verktøy benyttes for å belyse miljørisiko. Havforskningsinstituttet har kommentert at analysen ikke tar tilstrekkelig høyde for de kunnskapshull som eksisterer, og at potensialet for akutt dødelighet **på fiskebestander er** undervurdert (Sunnmørsposten). *Greenpeace* mener DNVs MIRA-verktøy er misvisende, og ikke kan anvendes.

Goliat og annen næringsaktivitet

Greenpeace mener konsekvensutredningen har et manglende fokus på annen næringsaktivitet i området rundt Goliat. Dette gjelder i stor grad fornybare næringer som fiskeri og fornybar energi. Fylkesråds mannen i Finnmark påpeker i sitt høringsinnspill at konsekvensutredningen bidrar til å marginalisere betydningen av næringer som fiskeri. Fiskerinæringen er en bærebjelke for kystkommunene i Finnmark, og for disse kommunene er arbeidsplassene innenfor fiske og fangst svært viktig. I de seks influenskommunene til Goliat¹ er opp mot 20 % av innbyggerne ansatt innenfor fiske og fangst.

Greenpeace mener det er svært beklagelig at det ikke er gjennomført en markedsanalyse for hvilke konsekvenser et oljeutslipp kan få for markedsprisen for fisk i Barentshavet. Vi viser blant annet til uttalelser fra Eksportutvalget for fisk om hvordan oljevirkosomhet kan kunne påvirke markedsprisen på fisk, *"Dersom forbrukerne oppfatter torsken og hysa som resten av hvitfisk vil prisene til fiskerne bli halvert. (...) Industri oppfattes negativt i markedet. Uavhengig av om det i det hele tatt slippes ut en eneste dråpe olje fra oljeinstallasjonene"* (Nordlys) *Greenpeace* mener en slik analyse må utføres og gi grunnlag for en vurdering av de næringsmessige konsekvensene av f.eks. et oljeutslipp. En vil da kunne foreta en interesseavveining mellom de ulike næringene.

Seismisk aktivitet

Greenpeace krever at det gjennomføres en konsekvensanalyse for fiskerier som berøres av seismisk aktiviteten knyttet til Goliat. I den aktuelle konsekvensutredningen skisseres det seismikkinnsamling en gang årlig med oppstart noen år etter produksjonsstart, i et område på 180 km². Seismikkinnsamling innebærer et omfattende arealbeslag for fiskeriene. I flere undersøkelser er det påvist betydelige fangstreduksjoner for fiskebåter som opererer i nærheten av fartøyer som driver seismisk aktivitet (Pearson et al., 1987; Kenchington, 2000).

Skremmeeffekten fra seismikk er estimert til å ha et omfang på om lag 33 km fra lydkilden, og at fiskefangstene kan gå ned med opp til 80 prosent (Engås et al. 1996). Den mest omfattende undersøkelsen er utført på Nordkappbanken (i Barentshavet) hvor en fisket med trål og line etter torsk og hyse etter gjennomført seismiske undersøkelser. I undersøkelsen ble det registrert en reduksjon på 70 % for trålfangstene av torsk og hyse og for linefangstene av hyse i området. Resultatene i denne undersøkelsen støttes av

1 Kommunene Loppa, Hasvik, Kvalsund, Hammerfest, Måsøy og Nordkapp.

andre lignende undersøkelser.

Fornybar energi

Greenpeace krever at ENI Norge utreder hvordan en utbygging av og drift på Goliat vil påvirke satsningen på og utbyggingen av fornybar energi i Finnmark. I underlagsrapporten skrevet av Barlindhaug blir det vist at en utbygging og drift av Goliat vil kunne føre til en fortrenkning av andre næringer (Barlindhaug 2008). Det er et voksende næringsmiljø i Finnmark innen energi (Barlindhaug 2008), og vi vil spesielt bemerke at dette gjelder utbygging av fornybar energi i influenskommunene. I dag finnes det to vindkraftparker og et tidevannskraftverk i influenskommunene. Kysten av Finnmark har Europas beste potensial for vindkraft, og per idag er det meldt og søkt om tilsammen 14 vindkraftparker til Norges vassdrag- og energidirektorat.

Greenpeace krever at Plan for utbygging og drift av Goliat avvises av hensyn til miljøet i Barentshavet og det globale klimaet.

Med vennlig hilsen

Truls Gulowsen, leder for Greenpeace i Norge

http://www.mareano.no/om_mareano

Akvaplan-nivå AS Rapport 421-4040-1 (2008) *Utbygging av Goliatfeltet. Beskrivelse av miljøforhold og naturressurser i kyst- og strandsonen.*

Barlindhaug Norfico (2008), *Konsekvensutredning samfunnsmessig del- Regionale og lokale virkninger.*

Engås, A., Løkkeborg, S., Ona, E. & Soldal, A.V. (1993) *Effekter av seismisk skyting på fangst og fangsttilgjengelighet av torsk og hyse.* Fisken og Havet, Nr. 3 .

HI og NINA (2007) *Grunnlagsrapport: Naturressursar og miljøforhold i Barentshavet.* Havforskningsinstituttet og Norsk institutt for naturforskning.

Kenchington, T.J. (2000). *Impacts of Seismic Surveys on Fish Behaviour and Fisheries Catch Rates on Georges Bank.* Report prepared for Norrigs 2000 for submission to the Georges Bank Review Panel, Halifax, Nova Scotia - 28 January 1999.

Nordlys 17.03.2003, Administrerende direktør Svein Berg i Eksportutvalget for fisk

Pearson, W.H., Skalski, J.R., Sulkin, S.D., and Malme, C.I. (1994). *Effects of Seismic Releases on the Survival and Development of Zoeal Larvae of Dungeness Crab (Cancer magister).* Marine Environmental Research.

Sintef (2003) *Utredning av konsekvenser av helårlig petroleumsvirksomhet i området Lofoten-Barentshavet.* Temaside 7-d: Oljevern.

St.meld nr 8 (2005-2006) *Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan)*

Sunnmørsposten, kronikk av Havforskningsinstituttet, 09.12.2008